

Åtgärdsplan utifrån budgetuppföljning 2019, Social välfärd

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden noterar rapporten

Sammanfattning

Åtgärdsplan för att minska underskottet för Social välfärd. Planen visar vilka åtgärder som vidtas och planeras inom verksamheten. Arbetet omfattar främst ekonomiskt bistånd samt placeringar för barn, unga och vuxna. Flera av åtgärderna innebär fördjupad samverkan med andra aktörer.

Beskrivning av ärendet

Prognostiserad budgetuppföljning per sista mars visar ett underskott på 29,9 mkr för Social välfärd 2019. Detta under förutsättning att vi klarar tilltänkta uteblivna kostnader genom Ludvikamodellen med 5,5 mkr och 3,6 mkr enligt besparingskrav i strukturplanen. Underskottet återfinns inom flera områden men härrör främst till ekonomiskt bistånd och placeringar av barn, unga och vuxna. Förvaltningen fick inte de budgetäskningar som lades fram för Social välfärd inför 2019. Förvaltningen har heller inte fått igenom den omfördelning av schablonersättning från Migrationsverket som lades fram under 2018, vilket beräknades skulle ha sparat 7 mkr.

Den genomlysning som SKL genomförde under 2018 visade att Ludvika kommuns kostnader för barn- och ungdomsvården samt missbruksvården inte är högre än i jämförbara kommuner. Däremot ligger Ludvika kommun högt i jämförelse med liknande kommuner vad gäller barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd och utbetalat ekonomiskt bistånd. Den interna kartläggning som årligen genomförs gällande långvarigt bidragsmottagande (10 mån eller mer) visar att andelen som tillhör denna grupp ökat med 43 % (från 419 till 598) mellan åren 2017 och 2018. Kartläggningen visar även att merparten av dessa personer har låg utbildningsbakgrund, saknar tidigare arbetslivserfarenhet och att många inte kan det svenska språket. Allt fler individer står långt från arbetsmarknaden.

Ludvika är en av 27 kommuner i Sverige som får bidrag för verksamheterna inom individ och familjeomsorgen i det kommunala utjämningsystemet. Det visar på att Ludvika kommun har en befolkning som socioekonomiskt har mycket stort behov av sociala insatser.

Social välfärd har en svår situation att möta de rådande behoven med den budgetram som tilldelats. Under 2018 vidtogs ett flertal åtgärder, bland annat en omorganisation och avveckling av HVB-verksamheten som inneburit ett minskat antal tjänster. Utifrån rådande budgetsituationen har verksamheten inte återbesatt några tjänster.

För att ytterligare minska det rådande underskottet vidtar och planerar förvaltningen nedanstående åtgärder. Planen ska ses som ett levande dokument där nya åtgärder kan tillföras och genomförda åtgärder bedömas som färdigställda. Uppföljning och redovisning av planen sker till nämndsmöten under 2019.

1. Organisationsförändringar m.m

- a. Vi har renodlat enheterna som har myndighetsutövning och öppenvård.
- b. Stöd- och försörjningsenheten har genomfört en inre omstrukturering och bildat de två teamen arbetslinjen och vägledningsteamet i syfte att arbeta mer effektivt. Enheten har även omvandlat en halv socialsekreterartjänst till 1:e socialsekreterare för ett nära handläggningsstöd till socialsekreterarna. Arbetet att se över den mest effektiva organisationen kommer att fortsätta under året.
- c. En socialsekreterartjänst på familjerätts- och familjehemsenheten har omvandlats till en 1:e socialsekreterartjänst då verksamheten kräver nära arbetsledning för att nå ett kvalitativt arbete med de placerade barnen.
- d. Utveckla den systematiska uppföljningen som vi redan har inom försörjningsstödet till att även innefatta barn och ungdomsvården, missbruksvården och öppenvården

2. Lagtolkning av rätten till ekonomiskt bistånd och övriga insatser för att minska ekonomiskt bistånd, exkl. Ludvikamodellen

Vad gäller det ekonomiska biståndet har det under året påbörjats ett arbete vad gäller;

- a. Utbildningssatsning och fokus på rättssäker handläggning gällande rätten till bistånd.
- b. Ökat ansvar för den enskilde med krav på daglig sysselsättning i de fall det är möjligt. Även om kostnaderna för dessa individer kvarstår kan en bieffekt bli att personer väljer att inte söka ekonomiskt bistånd utifrån de ökade kraven samt att den enskilda kan närma sig egen försörjning.
- c. Deltagande i SKL:s treåriga projekt för att minska långvarigt ekonomiskt bistånd. Vi kommer att arbeta intensivt med det

processarbete som behöver komma till mellan deltagarna i projektet och arbetsgruppen inom ekonomisk bistånd för att nå förankring av kunskaperna.

- d. Externa medel och resurser för insatser: Vi ska söka projektmedel hos Finsam för att arbeta med utlandsfödda kvinnor i syfte att de i högre grad ska inkluderas i det svenska samhället och närma sig egen försörjning.
- e. Vi ska tillsammans med AME undersöka möjligheten att tillsammans med Borlänge kommun och Fornby folkhögskola medverka i en utbildningssatsning.
- f. Automatiserad handläggning av ekonomiskt bistånd.
Vi har anmält intresse att delta i SKL:s projekt för digitalisering av ekonomiskt bistånd. Ökad digitalisering leder på sikt till lägre kostnader genom att socialsekreterarna kan arbeta mer kvalitativt med varje enskild individ.

Prognos utebliven kostnad för ekonomiskt bistånd		1,2 mnkr
Återrapport 1 Nämnd 190612		
Återrapport 2 Nämnd 190904		
Återrapport 3 Nämnd 191009		
Återrapport 4 Nämnd 191106		
Återrapport 5 Nämnd 191211		

3. Stödboendeverksamheten

Stödboendeverksamheten, som från början byggdes upp som ett boende för ensamkommande, ska utvecklas för en större målgrupp. Stödboendet ska vara ett alternativ för ungdomar som riskerar placering samt utgöra en möjlig utsluss för de ungdomar som varit externt placerade.

Prognos utebliven kostnad för stödboendeverksamheten:		1 mnkr
Återrapport 1 Nämnd 190612		
Återrapport 2 Nämnd 190904		
Återrapport 3 Nämnd 191009		
Återrapport 4 Nämnd 191106		
Återrapport 5 Nämnd 191211		

4. Vuxenplaceringar

Fördjupad analys av de vuxenplaceringar som beslutats i syfte att lära hur vi framledes kan arbeta med dessa individer på hemmaplan och till en lägre kostnad.

Prognos utebliven kostnad för vuxenplaceringar:		Summa ges efter analysen
Återrapport 1 Nämnd 190612		
Återrapport 2 Nämnd 190904		
Återrapport 3 Nämnd 191009		
Återrapport 4 Nämnd 191106		
Återrapport 5 Nämnd 191211		

5. Barn och ungdomsplaceringar

Fördjupad analys av barn- och ungdomsplaceringar, då vi ser att placeringar för ungdomar i övre tonåren ökat. Vi kommer även fortsätta arbetet att utveckla vår egen bank av familjehem för att undvika externa placeringar i konsulentstödda familjer och institutioner.

Öppenvården

Utveckling mot att skapa ett ungdomsteam i syfte att tidigare upptäcka problem och kunna erbjuda tidigare insatser som leder till minskat behov av placeringar utanför det egna hemmet.

IFO-skola

Vi har intensifierat samverkan inom IFO/skola-arbetet på alla nivåer i syfte att tidigare upptäcka problem och behov för att minska framtida kostsamma åtgärder.

Prognos utebliven kostnad för barn- och ungdomsplaceringarna (efter analys ges ny summa)		0,3 mnkr
Återrapport 1 Nämnd 190612		
Återrapport 2 Nämnd 190904		
Återrapport 3 Nämnd 191009		
Återrapport 4 Nämnd 191106		
Återrapport 5 Nämnd 191211		

6. Ludvikamodellen

Intensifiera och vidareutveckla arbetet med Ludvikamodellen, i syfte att få fler individer i egen försörjning. För att lyckas med målet krävs aktiv samverkan med samtliga berörda aktörer. Detta arbete påbörjades redan i juni 2018. Vi har tagit del av flera kommuners arbete i samverkan mot egen försörjning. Studiebesök har genomförts i Angered och vi undersöker nu vilka delar som kan bli användbara för Ludvika.

Utebliven kostnad, beslutad för 2019		5,5 mnkr
Återrapport 1 Nämnd 190612		
Återrapport 2 Nämnd 190904		
Återrapport 3 Nämnd 191009		
Återrapport 4 Nämnd 191106		
Återrapport 5 Nämnd 191211		

Summering Social välfärd:

Prognos utebliven kostnad, exkl Ludvikamodellen	2,3 mnkr
Återrapport 1 Nämnd 190612	
Återrapport 2 Nämnd 190904	
Återrapport 3 Nämnd 191009	
Återrapport 4 Nämnd 191106	
Återrapport 5 Nämnd 191211	

Barbro Forsberg Nystedt
Förvaltningschef

Ann-Sofie Andersson
Verksamhetschef